
ФРАЗИ, ЯКІ МОЖУТЬ ТРАВМУВАТИ ВАШУ ДИТИНУ

**ЗАЙМИ СЕБЕ
ЧИМОСЬ,
НЕ ЗАВАЖАЙ МЕНІ**

Якщо постійно ігнорувати прохання дітей – вони почнуть сумніватись у своїй цінності.

Якщо ви зайняті, поясніть, чому зараз мама чи тато не може зробити те, про що просять, наприклад:

Ти зараз придумай гру, а я за пів години приєднаюсь.

**БУДЕШ ПОГАНО
ПОВОДИТИСЬ —
ТЕБЕ ЗАБЕРЕ ПОЛІЦІЯ**

Краще описувати реальні наслідки, так дитина розумітиме до чого її поведінка може привести. Наприклад:

Якщо ти продовжиш бігати в магазині, то можеш випадково впасти та травмуватися через слизьку підлогу та велику кількість людей.
Будь ласка, зупинись, я майже закінчила з покупками.

НЕ ПЛАЧ, ТИ ВЖЕ ДОРОСЛИЙ!

Плач – це сигнал тривоги, що «мені потрібна допомога». Забороняти плакати дитині не можна. Як і не варто говорити їй, що вона доросла, оскільки і дорослі плачуть.

Щоб дитина заспокоїлась, створіть умови, у яких вона заспокоїться. Почати можна так:

Я бачу, що ти плачеш і засмучений/на. Розкажи мені, що сталося. Я можу допомогти?

ЧОМУ ТИ НЕ ТАКИЙ ХОРОШИЙ, ЯК (ХТОСЬ)

Ця фраза – приниження гідності. Дитину можна порівнювати лише з її минулими успіхами. Наприклад:

Дивись, на минулому занятті тобі було дуже важко виконати це завдання, проте, ти не здався\здалась, і все вийшло. Спробуй бути сьогодні таким\такою ж наполегливим\наполегливою. І ти точно отримаєш результат.

**МЕНЕ НЕ ХВИЛЮЄ,
ЩО ТИ ХОЧЕШ.
РОБИ ТЕ, ЩО КАЖУ**

Іноді дитині не треба давати вибору, наприклад, у питанні йти чи не йти до школи. Просто це треба правильно сформулювати, без агресії та звинувачень. Краще сказати:

Я розумію, що ти не хочеш цього робити. Але ходити в школу – це обов'язок кожної дитини і її батьків. Ти ж знаєш, якщо не виконувати обов'язків, то наступає відповідальність.

ЯК ЖЕ ТИ МЕНІ НАБРИД!

Ця фраза є принизливою, вона знецінює дитину та не фокусує увагу на поведінці, яка є небажаною в конкретній ситуації. Тому варто говорити про конкретну дію/поведінку дитини, яка призводить до роздратування. Кажіть про це без докорів та агресії.

Я втомилася від того,
що ти постійно робиш ...

**НЕ РУХАЙ — РОЗІБ’ЄШ,
НЕ ЧІПАЙ — ПОЛАМАЄШ**

Якщо ви часто це повторюватиме, дитина стане невпевненою у собі та скують. Коли щось розбивається — не потрібно кричати. Адже в таких ситуаціях формується навичка розв'язувати конфлікти.

Краще попередьте:

Обережно із вазою, вона може впасти та розбитися, поранити тебе або інших. Крім того, вона є цінною для мене.

**Я ТЕБЕ ЗАРАЗ
ВДАРЮ!**

Ця фраза – психологічне насилля над дитиною. Дитині складно чути цю фразу, бо батьки із позиції захисників переходят у позицію агресора. Краще сказати так:

Мені дуже неприємно, коли ти плюєшся їжею. Така поведінка мене злить, оскільки я щойно прибрала на кухні. Будь ласка, припини це робити.

ЯК ТОБІ НЕ СОРОМНО!

Ця фраза відображає ваш сором, бо ви не впорались зі своїми обов'язками, щось не пояснили. Цю фразу треба говорити собі, а не присоромлювати дитину.

Краще замінити на:

Мені неприємно, коли ти так поводишся (і пояснити причину).

